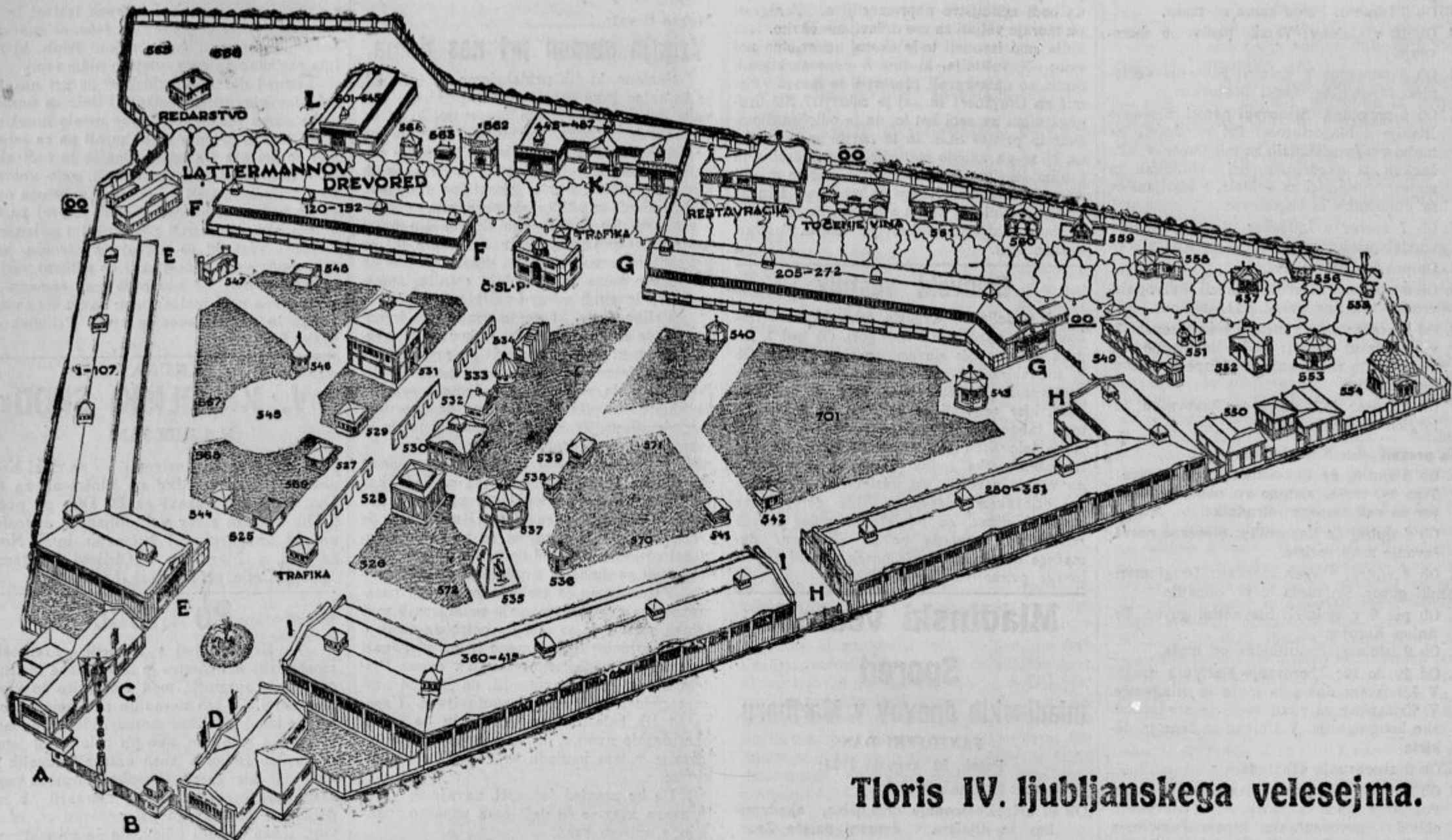

Tloris IV. ljubljanskega velesejma.

Zanimivosti.

Koliko je veljala vojna?

Na to vprašanje odgovarjajo uradni statistični podatki letopisa nemške republike in »Journal de la Société de Statistique de Paris«.

Ob začetku vojne je stalo 120 milijonov ljudi centralnih vesel nasproti 278 milijonom ljudem antante. Če prištejemo temnobarvne pomožne narode, dobimo približno število razmerje 1:5. Leta 1918. je nastopilo proti Nemčiji 25 držav s 1344 milijoni ljudi. V vojno službo so vpoklicale posamezne države sledeče število vojakov: Nemčija 13,25 milijonov, Avstro-Ogrska 9 milijonov, Francija 7,9 milijonov, Italija 5,2 milijonov, Amerika 3,8 milijonov, Rumunija 1 milijon, Belgija 0,40 milijona, Rusija okrog 10 milijonov in manjše zavvezniške države skupno 1 milijon vojakov.

Izgube na mrtvih in ranjenih so sledeče:

Nemčija	65	13250	1809	4247
Avstro-Ogrska	51	9000	1200	3200
Turčija	23	—	0437	0306
Bolgarija	5	0875	0101	0152
Francija	40	—	1354	—
Franc. kolonije	55	8195	0067	4200
Anglija	45	—	0869	1693
Angl. dominijoni	376	9496	0202	0429
Italija	35	5615	0600	0950
Belgija	7-5	0380	0115	0140
Romunija	7-5	1000	0159	—
Srbija	3	0150	0707	0350
Grška	4-6	0353	0015	0040
Amerika	91	3800	0107	0246
Rusija	166	—	2758	4950

Totalna izguba znaša nekaj več kot 10-5 milijonov ljudi. Za skupno pokopališče bi bilo potrebnih 100 kvadratnih kilometrov. Ni manj strašno je število pohablencev. V vseh svoj čas se vojskujočih državah štejejo 150.000 invalidov brez ene roke in 200.000 invalidov brez nog.

Zanimiva je statistika o vojnih izdatkih. Nacionalni ekonom Findmann je sestavil to-le tabelo:

Vojni stroški:

Amerika	23159
Anglija	33421
Francija	31324
Rusija	26522
Italija	15636
Belgija	1387
Japonska	4000
Nemčija	46323
Avstro-Ogrska	24858
Turčija	1802
Bolgarija	0732
Angl. dominijoni	4198

Skupaj 213362

213 milijard dolarjev oziroma 1200 milijard zlatih frankov je vsota, o kateri si ne moremo napraviti nobene slike.

Največje bogastvo Nemčije leži v železnicah. Strokovnjaki so cenili skupno vrednost

nemških železnic na 25 milijard zlatih mark. Vsota, ki jo je požrla vojna, bi zadostovala, da se 40krat zgradijo nemške železnice. S to vsoto bi se lahko zgradilo železnice, predore in mostove po celem svetu.

Privatne izgube ceni Bogardt na 30 milijard dolarjev na suhem in 6-8 milijard dolarjev na morju. Skupno vsota znaša 184 milijard zlatih frankov.

1. Trajne izgube: letno 30 milijard zlatih frankov; 2. definitivno enkratne izgube: a) vojni stroški 1295 milijard zlatih frankov; b) opustošenja 184 milijard zlatih frankov; skupaj 1479 zlatih frankov.

Posrednih posledic se kratkoma ne da preračunati. N. pr. škoda vsled izredne umrljivosti civilnega prebivalstva ter nazadovanje porodov. Izgube nevtralec ceni Bogardt na 1-75 milijard dolarjev. Vsled vojne zmanjšana produkcija reprezentira ogromni deficit več milijard dolarjev. To je bil »rezultat« svetovnega klanja.

Helioterapija.

Heliteorapija se imenuje zdravljenje s solnčnimi žarki. V principu jo uporabljamo lahko povsod in v vsakem letnem času, kadar sije sonce. Seveda je po zimi, kakor tudi v krajih z nejasnim podnebjem solnčenje oteženo vsled nestalnega vremena, ki lahko povzroči prehlajenje.

Nasprotno pa je poletje s svojim stanovitnimi solnčnimi dnevi jako ugodno za helioterapijo. Je to brezplačno zdravljenje in poleg tega tudi uspešno in koristno za vsakega. Da pa se obvarujemo pri tem nekaterih nevarnosti ali celo nesreč, je potrebno, da pojasnimo nekoliko podrobneje učinke solnčnih žarkov.

Predvsem povzročajo ti izpremembo kože; pri osebah pa, ki niso utrjene napram soncu, tudi vnetje ali pa celo solnčarico, ako je bilo solnčenje premočno in predolgotrajno. Progressivno in previdno solnčenje pa stori kožo odporno proti takim nevarnostim s tem, da postaja pigment, to je kožno barvilo, vedno temnejši. Z vztrajnim izpostavljanjem našega telesa solnčnim žarkom, prodirajo slednji skozi zagorelo kožo do mišičastih tkanih in krvnih žil. Tu povzročajo razmnoževanje hemoglobina (krvnega rdečila), kar je posebno važno, da pa se obvarujemo pri tem nekaterih nevarnosti za slabokrvne in blede ljudi. Ugodno vpliva na pravilno in redno organsko izmenjavo v staničnih tkanih pod kožo, vsled česar se tudi mišice prične bolj razvijati. Zato je solnčenje priporočljivo za bolečine v členkih, proti revmatizmu in tolščini. Ker lajšajo solnčni žarki bolečine v posameznih delih telesa, vpliva torej solnčenje pomirjevalno tudi na živčni sistem. Morska kopališča so ponajveč zdravilna radi svojih stalnih solnčnih dni.

Dalje uničujejo solnčni žarki mikrobo na inficir. delih. Vsled tega preneha gnojenje in rane se hitreje celijo kakor z vsakim drugim zdravilom.

Helioterapijo uporabljamo proti raznovrstnim jetikam, le da je tu potrebno ravnati se po zdravnikovem navodilu. Posebno pri je-

tičnih na pljučih zahteva uporaba helioterapije precej previdnosti. Direktno solnčenje prsnega koša bi bilo celo nevarno, toda helioterapija na drugih delih telesa vpliva ugodno na ves organizem. Ker povzroča solnčna toplota razmnoževanje krvnega barvila in krvnih teles, vpliva ugodno tudi na prebavne organe. Apetit se poveča in spanje se izboljša. Slabotni pridobijo na teži, dočim debeli izgubijo toščo. Vsakomur je helioterapija v prid, odraslim in otrokom. Posebno uspešno se uporablja pri otrocih, ker so s svojo nežno kožo in mladim mišičevjem bolj dovzetni vplivom solnčnih žarkov. Toda v začetku je treba telo privaditi soncu, da ne nastanejo škodljivi pojavi, zato navedemo tu sledeča navodila:

Predvsem mora biti glava zavarovana pred solncem s širokim, lahkim pokrivalom ali pa s solnčnikom. Ako hočemo solnčiti samo dolični del telesa, v katerem imamo bolečine, ga solnčimo prvi dan pet minut in sicer v začetku enkrat, pozneje dvakrat na dan. Nato se podaljša solnčenje z vsakim dnem za pet minut do največ dvakrat po eno uro na dan. Ako hočemo solnčiti celo telo, na pr. otroci, slabotni in slabokrvni, pričnemo najprej s solnčenjem nog in spodnjih lakti in sicer prvi dan deset minut, drugi dan 15 minut, zgornje roke in boke pa deset minut, tretji dan prvo 20 minut, drugo 15 minut, torej z vsakim dnem za pet minut dalj časa. Peti dan pričnemo solnčiti tudi trebuh in sicer najprej deset minut, vsak naslednji dan za pet minut več. Osmi dan odkrijemo hrbet in prsa. Šele dvajseti ali trinajsti dan dosežemo celourno solnčenje posameznih delov in tedaj je telo utrjeno ter zavarovano proti eventualnim nevarnostim, ki bi jih solnčni žarki mogli povzročiti. Šele potem se lahko solnčimo dalje časa. Kadarkoli bi pa opazili zvišanje telesne temperature, vznemirjenje ali slabo spanje, moramo takoj prenehati in odložiti solnčenje za nekaj časa in potem pričeti znova. Ako postane vreme bolj hladno, zavarujemo dotične dele, ki niso namenjeni solnčenju. Sicer pa je koža, kadar je že zarjavela, manj občutljiva proti mrazu.

Glavno je, da se varujemo prepiha. Kako dolgo časa pa naj traja to zdravljenje, je odvisno od načina bolezni. Lahko traja več mesecev, najmanj pa en mesec.

NOVA ZNAJDBA V KOSMETIKI.

Staro kakor človeštvo je tudi prizadevanje, da ostanemo kolikor mogoče dolgo mladi ali da se vsaj vidi, da smo. Samo organizem določa pravo starost. Pojave starosti pa ugotovimo pri nekaterih ljudeh že v takozvanih najboljših letih, dočim so drugi v starosti 60 in 70 let še zelo čili in zdravi. Ta »konstitucionalna« mladost je utemeljena v delu organov. Juneni Steinbach in Voronov nam pravita, kako se tudi znanost bavi s tem vprašanjem. So pa tudi še zunanji pojavi starosti, ki glede na splošno dobrobit in notranjo zadovoljnost igrajo precejšnjo vlogo. Koliko je moških in žensk, ki se čutijo še zelo mlade, ki jim pa dan za dnem govori ogledalo o njih čisto zunanji starosti. Razne vrste gub, ostre poteze, upadla lica, vse to napravi marsikoga dosti starejšega, kakor je pa res ali pa kakor se čuti. Stara sredstva so kirurgija, parafin, mazila, masaže.

V zadnjem času govorijo veliko o nemškem zdravniku dr. Fr. Pulferju, ki se mu je menda posrečilo, da s posebnim preparatom odpravi one nedostatke. Učinek preparata ni čisto mehničen, kakor pri drugih metodah, temveč fizikalno kemičen. Dočim parafin potuje in stanicam škoduje, ostanejo pri uporabi Pulferjevega preparata vsa dotična mesta normalna. Nedostatki izginejo in ne pridejo več nazaj; tako vsaj uči dosedanja petletna skušnja. Omenimo samo ta-le slučaj: 60letna žena je imela kakor deska trdo bradavico in slinasto pljavko že petnajst let. Po treh injekcijah je oboje izginilo. Poročila iz italijanskih bolnišnic hvalijo ugodno in nevarljivo možnost uporabe, zlasti v obziru tistih, ki jim je bil v vojski poškodovan.

Morda ne veš,

da je 18. avgusta 1850 umrl pisatelj H. Balzac (rojen 1799);

da je 19. avgusta 1819 umrl znani mehanik James Watt (r. 1736), 20. avgusta 1153 cerkveni učenik Bernard Clairvaux (r. 1090), 20. avg 1914 papež Pij X. (r. 1835), 21. avg. 1635 španski pesnik Lope de Vega (r. 1526);

da so se 22. avgusta 1868 prvič sestali novi avstrijski deželni zbori, torej tudi naš kranjski, štajerski itd.;

da je prišel novoroški finančnik Manny Strauss v Berlin v svrhu študiranja projektiranega srednjeevropskega kanala od Holandije skoz Nemčijo, Avstrijo, Ogrsko, Jugoslavijo, Bolgarijo in Romunijo do Črnega morja; gradbeni čas je proračunjen na pet let; da imajo tudi Romuni svojega Čaruga, piše se Terente, ušel je v donavsko močvirje in ga oblega sedaj tam vojaštvo in orožništvo, zaenkrat brez uspeha;

da so ameriški letavci okoli sveta prišli že na Islandijo in so odleteli proti Grenlandiji ter da bo njih polet kmalu končan, uspešno, kljub temu, da sta zaostala kapitan Martin in poročnik Wade;

da pa angleški letavec Mac Laren svojega svetovnega poleta ne bo dovršil, ker je padel pri Alentih v morje in se mu je razdril ves aparat, kar je morebiti še prav, ker je po pripovedovanju Amerikancev vožnja ob Alaski najbolj nevarna in je torej Mac Laren tej vožnji prav za prav srečno ušel;

da so naredili Francozi bombo, ki ima motor in peroti in ki bo sama letela po zraku ter na določenem prostoru padla na tla;

da je povodenj v Indiji uničila 50.000 »hiš«, ki seveda niso take kot naše, temveč večkrat samo kupi iz ilovice, z luknjo za vhod, da povodnji na Kitajskem napravijo še večjo škodo in da je Hvang-ho že parkrat pobral kar po par milijonov ljudi;

da se je Amundsen z Italijani popolnoma skregal in da bo letel šele drugo leto, kakor pravi, da ga bodo pa prav gotovo prehiteli drugi, od katerih je najbolj zanimiv neki Rus, ki hoče poslati s severnega tečaja »komunističen pozdrav vsem proletarcem sveta«;

da je v Ameriki agitacija za zopetno vpljavo alkohola zelo živahna in da hočejo ljubitelji kapljice spraviti v parlament vsaj 60 »mokrih« poslancev, ki se bodo borili za prosto prodajo vsaj piva in lahkih vin.

1. štev. pomeni prebivalstvo pred vojno (v milijonih); 2. štev. mobiliziranih; 3. štev. mrtvih; 4. štev. ranjenih (zadnje tri številke v tisočih).

M. Gribernik

manufaktura na veliko
Ljubljana, Sodna ulica šte. 6

Telefon šte. 530

Tuornica železnih vijakov
kisika (Oxygen)
Wojnovič & Cie.
Vič pri Ljubljani
Vele trgovina elektromaterijala in strojev.
Ljubljana
Dunajska cesta 32.
Zahtevajte cenik!

PRODA SE pod zelo ugodnimi pogoji vsled izselitve iz jugoslovanske države: Enonadstropna VILA z lastnim vodovodom in elektr. razsvetljavo, z osmimi z vsem komfortom opremljenimi parketiranimi in tapeciranimi sobami, kuhinjo, shrambo, primerni prostori za služinčad, vse novo in moderno zidano in z opeko krito, tudi moderno gospodarsko poslopje z živim in mrtvim inventarjem in z dvema oraloma sadonosnika z žlahtnim drevjem, en oral. njive, torej povsem dobičkanosno posestvo, katero bi bilo predvsem pripravno za izvrševanje zdravniške prakse in se je v tem velikem okolišču dosedaj nahajal samo en zdravnik z veliko in obsežno prakso. Vsa ta res idilična posest pa bi bila tudi zelo pripravna za boljše situiranega trgovca. — Vsa podrobnejša pojasnila in navodila se dobijo pri **FRAN MENHART**, gostilničar, GORNJA RADGONA — Slovenija.

MANUFAKTURNA TRGOVINA MARIJA ROGELJ
SV. PETRA CESTA IN LINGARJEVA ULICA
LJUBLJANA

v ljudno naznanja, da se je 1. avgusta preselila na Sv. Petra cesto šte. 26, nasproti hotela Tratinik ter se zahvaljuje cenj. odjemalcem za naklonjenost do sedaj in se še nadalje priporoča.

BLAGO DOBRO! CENE NIZKE!

Ustanovljeno 1912. Ustanovljeno 1912.
Ivan Pakiž,
LJUBLJANA :- Stari trg šte. 20
priporoča cenj. obiskovalcem velesejma, da si ogledajo v paviljonu »C« št. 207/b veliko zalogo vsakovrstnih UR s svetovnoznano tovarniško znamko »Jungmans« ter vsakovrstne ZLATNINE, SREBRNINE itd., kjer se prodaja na drobno in veliko

Kakor nam javlja parobrodarsko društvo ROYAL MAIL LINE, gospod

Mihajlo Tonič
ni več njegov podzastopnik, niti ni več z društvom v nikaki službeni zvezi. 4608

KOMPANJON!
Izkušen tehnik in trgovec, z dolgoletno prakso v inozemskih industrijskih veleobratih, IŠČE soudeležbo z malim kapitalom pri dobri dobičkanosti, podjetju katerekoli panoge. Omenjeni bi bil tudi pripravljen prevzeti to podjetje pozneje sam. — Natančne podatke pod šifro: »INDUSTRIJA« na upravo »Slovenca«.

Jarčeve kranjske klobase
so tudi na velesejmu! Konec paviljona H vhod k vinarnam. Se priporoča K. Jarc Hrdeckega vas 35

WEITZEL Ingenieur Gesellsch. Komandit. dr.

Oddelek I. **CENITVE**
tehničnih naprav industrijskih podjetij in poslopij vseh vrst in za vse namene.

Oddelek II. **STROKOVNA MNENJA**
in interesno zastopstvo vseh vrst, za vse namene, zaupne izjave in ustanovitve.

Oddelek III. **STROJI**
Sodelovanjem naših oddelkov I. in II. najboljše zveze! Zato dobave vseh strojev in naprav. — Prezidave. — Načrti. — Stavbeno vodstvo.

Radebeul-Dresden (Deutschland).

I. Velesejem I. Paviljon
Izložba izdelkov tovarnih čevljev
Peter Kozina & Co.
Tržič
Prodaja na veliko in malo:
Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta, Prešernova ulica (Seljak), Zagreb, Račkova ulica 3.
I. Velesejem I. Paviljon

Bernh. Stoeber-Werke * Razstava v paviljonu E 148
Stettin
Zastopnik **L. Baraga** slovitih pisalnih in „Stoeber“ šivalnih strojev
Ljubljana, Salenburova ulica šte. 6/L.

Obiskovalci **Interesanti za pohištvo!** Velesejma!
Pozor!
PRED NAKUPOM POHISTVA si ogledajte tudi moje JEDILNE OPRAVE, popolnoma nove, lastnega izdelka, ki jih imam naprodaj. — Delo solidno. — Sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela po načrtih. — Priporočam se
AVGUST ČERNE, Zg. Šiška 122.

Samo pri **P. Magdič** Samo pri
izvanredna prilika!
Samo za čas velesejma od 16. — 25. Samo za čas velesejma od 16. — 25.

Obleke	Etamin Din 240'	Volnene Din 600'	Svila Crepe de Chine Din 480.
Kostimi	Plašeni Din 350'	Sportni Din 950'	Promenadni Din 1900'
Plašči	Volneni Din 800'	Covercoat Din 600'	Svileni Din 950'
Krila	Sportna Din 190'	Modna-črna Din 180'	Plisirana Din 350'
Bluze	Barv. pralne bluze Din 95'	Opai Etamin Din 98'	Crepe de Chine Trikot bluze Din 195'

Vedno v zalogi zadnje novosti!
P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

THE REX CO.,
Ljubljana, Gradišče 10.
Najstarejša in največja specialna trgovina v Jugoslaviji
s pisalnimi, računskimi in kopirnimi stroji, razmnoževalnimi aparati, pisarniško opremo in z vsemi tozadevnimi potrebščinami.
Ustanovljeno 1906.
Telefon 268.

LOKOMOBILI 10-500 HP
Wolf-Lanz novi ali popolno generalno popravljene in preizkušene s tovarniškim jamstvom in montažo.
Sirovoljni - Diesel - upojni plin - motori
BRAČA FISCHER B. ZAGREB
Pantovčak 1 b. Pogledajte naše veliko skla dišče

Stroški pri uporabi bencina.
Vozi brez bencina!
Adaptiraj svoj auto-traktor ali stabilni motor s patent. HAG-generatorjem.
Kuri z ogljem! Prospekti in reference daje **Jugo-Hag**
Ljubljana: Telefon 560
Bohoričeva ulica 24.
Stroški pri uporabi oglja.

Gospodm trgovcem in slavnemu občinstvu se priporoča trdka

FRANC CERAR družba z o. z.
tovarna slamnikov in klobukov v Domžalah, Stob 50.

Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4.
Popravila se sprejemajo vsako sredo pri Kovačević & Tršan, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

Domača izdelovalnica klobukov
Franc Bernik
Ljubljana-Šiška Paviljon H 295

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE d. d. v Ljubljani
ZVONARNA
ustanovljena leta 1767., dobavlja priznana prvovrstne bronaste ZVONOVE čistih glasov po konkurenčnih cenah v kratkih rokih.
Zahtevajte cenik!

Pohištvo! Bičevniki!
Radi pomanjkanja prostorov se več pohištva ugodno proda. Istotam velika izbira bičevnikov. Obična hranilnica in posojilnica v Kranju.

Jos. Selovin - Čuden
LJUBLJANA, Mesni trg št. 13.
MUNDIOS
najnovejša kolesa in šivalne stroje, zlatnine in srebrnine in kina srebro, posebno jedilno orodje iz kina in pravega srebra v lepih kasetah. Cene nizke. Kupuje se tudi srebrne krone in staro zlato po najvišji ceni.

ODJEMALCEM ŠTOFOV!

Po tvorniški ceni, torej najpovoljnejše morete nabaviti samo štofe za gospode in gospe. Na zahtevo pošlemo Vam našo veliko kolekcijo vzorcev jesenskih in zimskih štofov

Zavod za razpo-
šiljanje sukna

»KAVALIR«

Zagreb
Ilica št. 46.

Blago, ki ne odgovarja, vzamemo tudi nazaj.

ANTON KOBİ

lesna industrija in eksportna trgovina

Centralna pisarna, Ljubljana Izanska 22.

Lastne parne žage in skladišča:
Borovnica, Ljubljana, Podpeč in
Begunje.

TOVARNA zabojev po naročilu; ope-
karna, apnenca, UMETNI MLIN.

Prva kranjska tovarna
upognjenega pohištva
iz masivnega impreg-
niranega lesa.

Zahtevajte katalog in cenik. — Ljubljanski velesejem

Paviljon „E“ št. 57a.

Telefoni 540. Telegrami Kobi Ljubljana.

Stara Tovarna nogavic in pletenin Ustanovljena leta 1888.

M. Franzl & sinovi

(Lastnik FELIX FRANZL)

Ljubljana, Privoz štev. 10.

Poštni predal 44.

Telefon 425.

Uvoz in prodaja razno-
vrstnega inozemskega
manufakturnega
blaga.

A. & E. Skabernè

Ljubljana

Mestni trg štev. 10.

Enonadstr. HIŠA

z vrtom in zemljiščem se po
jako ugodni ceni takoj pro-
da. — Poizve se v Ljubljani,
Opekarska cesta 10. 4182

Mesečna soba

ČEDNO meblavana, v bližini
uršulinskega samostana, SE
ODDA z dobro oskrbo 2 so-
lidnima gospodičnima ali di-
jakinjama. NEMŠKE URE da
istotam bivša učiteljica. —
Ponudbe pod »SKRBNO« na
upravo »Slovenec«.

Elektrotehn. podjetje
Alojzij Arhar in drug
Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta
47, prevzema vsa elektro-
tehnična dela, gradnje manj-
ših elektrotehničnih daljino-
vodov in instalacij po naj-
nižjih cenah. Točna po-
strežba! 3917

Ing. Rudolf Treo
stavbenik

vhod samo,
Gospodarska c. 12.

Gradbeno podjetje

ing.
Dukić in drug
Ljubljana
Bohoričeva ul. 42.

Posestvo za stavbena
ali lesena
podjetja v veleobratnem me-
stu Slovenije, sestojče iz
novodobno urejene stanovanj-
ske hiše s 5 sob in 2 sob-
nega stanovanja, delavnice,
vkladišča, kot gospodarstv.
poslop, velikim skladiščem,
zraven pripadajočim vino-
gradom od 4 oralov veliko-
sti (vinograd, njiva, travnik
in gozd) se radi preselite
proda pod ugodnimi pogoji.
Neposredna vprašanja naj
se pošljejo na upravo lista
pod: »Priložnostni kupec/4367.

ZNIZANE CENE

otroških vozičkov, dvokoles,
malih pomožnih motorčkov
ter raznih motociklov, ši-
valnih strojev in pnevmati-
ke. — TRIBUNA F. B. L.,
Ljubljana, Karlovska c. št. 4.
Sprejemajo se v polno po-
pravo za emajliranje z og-
njem, ponikanje dvokolesa,
otroški vozički, šivalni in
razni drugi stroji. Prodaja
se tudi na obroke. Ceniki
franko. 4397

«DELIKAT»

najfinojše čajno MASLO
izdeluje in prodaja mlekar-
na KRISTOF, Ljubljana, Sv.
Petra cesta 60. Istotam se
kupi dobro ohranjen
— PISALNI STROJ. —

Katerkoli SLUŽBE
IŠČE 26-letni mladenci z
znanjem slov., hrv., nem., in
deloma italijan.; zmožen je
strojepisja in knjigovodstva.
Nastop takoj ali pozneje. —
Ponudbe pod šifro »Onesta«
na poštni urad PIŠČE pri
Brezicah. 4681

„SLOVENEK“

je za vsakega trgovca in
obrtnika najbolj primeren
list za uspešno reklamo.

Dobro je vsikdar
naložen denar, ki

za oglase

v tem med na-
ljudstvom

ga insereni izda

najbolj

po deželi naj-
bolj razširjenem dnevniku.

pa tudi v

priloge

prostor za enkrat samo 5D)

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti,

priloge

gotov

ali pa misli kaj kupiti, je

priloge

»Slovenec« za insercijo

ob vsaki priliki najbolj

priloge

priloge

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo!

Oglejte si specijalno detajlno in engros trgovino
vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave dolge
konoplje, garantirano in sicer: VRVI za zvonove, transmisije,
dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne
oprli za transmisije (Müllergurten), oprti navadne vse širokosti,
vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže (Hängemat-
ten), bombažne mreže za otroške postelje v vseh barvah,
tržne torbice, ognjegasne cevi, striki za perilo, trne vrvice,
štrange, uzde, špaga, dreta, zidarske in tesarske vrvice, trakovi
in vrvice za žaluzije. Velika zaloga pravih tržaskih bičevnikov,
bičev, gož, jermenov, morske trave, žime vseh vrst, konjske
krtače, konjske odeje, nepremočljive vozne plahte, juta platno,
ribarice, itd. nudi po najnižji ceni — Specijalno montiranje
(šplajsanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in
točno. — Priporočila se

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopljinjo

Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta št. 31.

TELEFON štev. 441.

Podružnice:

MARIBOR, Vetrinjska ulica 20. — Telefon štev. 454.
KAMNIK, Šutna štev. 4.

ARNOŠT NEY Dioničko Društvo
ZAGREB, Boškovičeva ulica 40.

Krojači pozor!

Javljamo, da je naša jesenska in zimska kolekcija v
pripravi. Poznan je vsakemu naš nedosežni izbor
štofov in potrebščin

Cene osobito prikladne. Kolekcije pošljamo res-
nim reflektantom, izključivo krojačem brezplačno.

Naročite po dopisnici!

ARNOŠT NEY Dioničko Društvo

USTANOVLJENA leta 1846.

TELEFON štev. 563.

Gradbeno podjetje

G. Tönnies družba z o. z. Ljubljana

PISARNA: Dunajska cesta štev. 25.

Podjetje projektira in izvršuje vsa v gradbeno stroko spadajoča dela. —
ENODRUŽINSKE HIŠE v opeki in »Heraklitu« (najcenejši stavbni način).
— PROJEKTI za enodružinske hiše so na ogled v gradbeni pisarni. — Iz
lastne opekarne se nudi po konkurenč. cenah lepo, močno žgano OPEKO.
— Z lastnega gramozoloma vse vrste PESKA. — ZALOGA vsega gradbe-
nega materiala na MARTINOVI CESTI.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta štev. 10

(v lastni palači vis à vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čekovnega urada za Slovenijo štev. 11.945, v Zagrebu štev. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLED.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

TRGOVSKA BANKA D.D. - LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor
Novomesto
Rakek
Slovenigradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE DIN 18.300.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje
Brzjavke: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža - Dravograd

Aleksander Knez

pooblaščen senzal Ljubljanske borze se priporoča za izvrševanje

vseh borznih naročil

posebno za posle v efekti, vseh vrstah žita in moke, jajc, sena, slame, fižola, vina i. t. d. i. t. d.

Brzjavke: Knez Ljubljana. Telefon 80.

Salda-konti, štrance, blagajniške knjige.

amerikanske jourmale.

odjemalne knjižice itd.

Knjižgoveznica K. I. D. v Ljubljani -- Kopljarjeva ulica 6/II.

Inserirajte v „Slovencu“!

CERKVENI ZVONovi

iz

Böhler-Specialnega jekla

Neprekosljiva lepota zvoka, polni ton in čisto uglasen. - Neomejena trpežnost, nobene nevarnosti za prelom ali druge poškodbe. - Uglasenost tudi k bronastim zvonovom. - Dobavljamo vedno točno iz skladišča po najnižjih cenah, vključno prevoznina do meje in jugosl. uvozna carina. - Glede trpežnosti zvonov, trajnosti višine glasu in čiste uglasenosti dajemo na željo večletne garancije.

Zahtevajte torej brezpogojno prospekte in proračune od

Gebr. Böhler & Co., Aktiengesellschaft,
WIEN I., Elisabethstrasse 12.

Tovarna nogavic in pletenin

Henrik Franzl

LJUBLJANA Privoz 17

Telefon 427

Priporoča svoje prvostne izdelke.

Velesejmska restavracija.

Izborna kuhinja

pristna vina

vedno sveže pivo

Priporoča se

Vek. Dolničar.

Pavel Cvenkel

pooblaščen borzni senzal Ljubljana, Strelška ul. 29. Telefon 911. posreduje pri prodaji in nakupu lesa, žita, poljskih pridelkov, kakor tudi vseh drugih vrst blaga, istotako tudi vseh efektov, ki notirajo na ljubljanski borzi.

Trgovske zveze s tu-in inozemstvom.

Telefon 911.

Telefon 911.

Pisma in brzjavke: Cvenkel, Ljubljana:

SIEGEL & DRUG

d. z. o. o.

TRGOVSKA PLOTNENEGA
I BOMBAŽNEGA BLAGA

SUITAUW LJUBLJANA WIEN
(C. S. R.) DUNAJSKA CESTA 51.

TELEFON 719 PRILIKOV 5 298

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slov.). Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, žebli za čevlje, spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave, železne brane, zobje za brane kljake za podobe, zid itd., vijaki z maticami, zakovice za tenderje, kotle in mostove, vijaki čepi, verige.

Hagarin sin.

Roman. Paul Keller. — F. O.

(Dalje.)

36

Drugi sedijo molče, poslušajo težko izpoved, ki je ne morejo umeti.

Bertold se prvi zgane. Glasno zaihti. To odveže tudi ženi jezik. Vpije, se lovi v besedah, kriči, divja sem ter tja in nima druge besede za Loro kot vlačuga. Nato začne jokati.

Zdaj vstane Gottlieb Penker in pravi: »Gospa — ne zmerjajte — Boga zahvalite. — Vi ste bili vedno srečni — Vi niste bili nikdar lepi — Vi niste bili nikdar veseli življenja — Vi niste bili nikdar v skušnjavi — potem se ne morete vtikati vmes. — Lepim dekletom je težko na svetu.«

Ko je hotela gospa užaljena zropotati, pravi mirno:

»Saj vem — hočete, da bi tega ne bilo — vsi bi hoteli — da ne bi bilo razburjenja in besed — in prav imate, gospa — pa tukaj se da napraviti kaj samo z dobro voljo.«

Hartmann, bolni Hartmann, gleda z naslonjača z napol odsotnimi očmi na tleh Loro.

Na istem mestu je klečala v kuhinji pred šest in dvajsetimi leti druga.

In videl je, kako sta stari Gottlieb Penker in Robert Winter lahno dvignila Loro s tal.

15. poglavje.

Drugo jutro je prišla gospa Loro. Deklica je slonela ob steni in vdano poslušala vso sramoto, katero je grmadila nanjo. Nič ni odgovarjala, razen semtertja polu-

glasno »da« ali »ne«. Zagovarjala se ni, niti prosila usmiljenja.

Vse je morala slišati. Vse očitke, katere si je sama delala v tihih urah, je zvedela še enkrat iz tujih ust, vso sramoto in ponižanje, katero je sama čutila v bdečih nočeh, polnih strahu, je morala še enkrat piti iz prepolne čaše.

Končna sodba: Proč iz hiše za vedno! Kmalu proč iz te poštene hiše, katero je omadeževala!

Tako je hotel ta sodnik brez greha in ljubezni.

»Na nas ne bodo ljudje kazali s prstom, naša hiša je krščanska!«

Trdo in neresnično se je slišalo, toda ona, katero je zadelo, je vedela, da je to sodba brez preklica.

Zdaj šele pridoro zopet strastne solze: »Kam naj pa grem? Kam naj pa grem?«

Zdaj se odpro vrata iz pivnice. Bertold plane v sobo, se vrže deklici k nogam in joka glasneje in huje kot ona.

»Potolaži se, ljuba Lora, potolaži se!«

»Proč od nje, Bertold, ne dotikaj se je!«

»Lora! Lora! Tako te ljubim!«

Oklene se je; gospa ga vleče za ramo, da bi ga potegnila proč.

»Pusti vlačugo, Bertold!«

Tedaj vstane močni dečko in porine mater z roko. Njegov obraz je spremenjen, njegove dobrohotne oči se iskre v divjem žaru.

»Ne zmerjaj je, mati, ne stori ji ničesar! To je dobra, lepa Lora! Meni ni nič na tem! Vzeti jo hočem.«

Gospa obstane blede pred sinom.

»Ali si znorel, Bertold?« zasika nad njim.

Zopet se mu bliža, on pa dvigne roko proti nji:

»Pusti jo — ne stori ji ničesar — ali — ali —«

Hropeč se zgrudi na tla. Zaradi razburjenosti ga je prijel silen krč.

»Še umorila ga bo, še umorila ga bo —«

Ljudje prihite in Bertolda odneso v posteljo.

Sedaj je sedela sodnica trepetaje in ves strah, ki ga je čutila njena žrtev, je prešel na njo.

Eno je spodila iz hiše, drugi, edini, ki ga ljubi, je šel pač sam.

Strah stiska z neusmiljeno, močno roko njeno srce in ga je za nekaj minut omehčalo.

Prišel je dr. Friedlieb in prinesel bolniku polajšanje. Rekel je, da ni trenutno nikake nevarnosti.

Zdaj je postalo srce gospe zopet trdo. Premišljuje sedeč pri postelji Bertolda, ki spi. Njemu, otroku, bo že pomogla, bo že izbila iz glave neumno željo. Saj je bila to taka neumnost od fanta! Gotovo je bil to samo strah, da bi se znalo dekletu kaj pripetiti. To bo že dosegla, saj je storila nekaj mnogo težjega z Bertoldovim očetom —

Na to ni rada mislila. Rajši hoče najti sredstvo, da deklico kam spravi. Popoldne se spomni izhoda iz te zagate.

Robert Winterja poišče.

»Kdo je vcepil mojemu ubogemu Bertoldu tako neumne misli?« ga nahruli,

»Ne vem,« pravi Robert, »jaz sem komaj nekaj tednov z Vašim sinom.«

»Vedno se godi nekaj skrivnostnega za mojim hrbtom, potem pa pridejo take stvari na dan.«

»Nikomur, gospa, ni to težje ko meni.«

Gospa pogleda fanta, ki stoji z bledim obrazom in trdno postavo pred njo.

»Vi ste tudi noreli za njo.«

Molk. Tej ženi noče priznati svoje ljubezni.

»Saj sem videla tudi včeraj zvečer, ko ste pripeljali deklino. Vzemite jo!«

Strese se. Samo eno more reči: »Ne!«

»A — nasproti ženski, ki ne dela drugčega, kakor da skrbi za čistost hiše, tukaj govorite oblastno — sami pa — o, preveč vas je škoda — vsi ste samo gobezdačile!«

»Gospa, jaz — jaz ne vzamem gospodične Lore, ker — ker ni moja.«

»Ali Bertolda? Mojega otroka?«

»Njegova tudi ne. On je tudi ne sme vzeti.«

»Potem imam vendar prav, potem spada na cesto! Če se sramuje človek kot Vi, ki nič nima in ni nič — potem vendar moj sin —«

Robert stiska pesti, zadušena, sovrašiva polna kletev mu sili na ustnice. Kar vstopi Kristina.

»Robert, pridite kmalu k očetu!«

Odiše z njo. V veži začne jokati, ker je tako sramotno počela z njim gospa. Vzroka ne pove Kristini. Hči je.

Stopi k Hartmannu v majhno sobo. Zmračilo se je že. Hartmann sedi pri oknu. Pomigne Robertu in pravi s slabim glasom:

»Sedi čisto blizu k meni, dragi moj!«

SUKNO

Gg. trgovcem!

SUKNO

Za jesensko in zimsko sezijo nabavl sem z ozirom na ljubljanski velesejem, primerno za vse pokrajine Jugoslavije izredno množino vsakovrstnega sukna. — Cene zelo ugodne. Izbera velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri trrdki

J. Grobelnik, Ljubljana

Bronaste zvonove

vliva najceneje
in z dobavnim
rokom od dveh
do petih mesecev

Zvonarna in livarna
Šent Vid nad Ljubljano

Kruševačka fabrika sapuna „MERIMA“
Djurković, Ristić & Komp

Osnovana l. 1839, Kruševac Obnovljena l. 1897,
PROIZVAJA DNEVNO PET VAGONOV MILA.
Naznanjamo p. n. občinstvu, da bomo razstavili na
4. Ljubljanskem velesejmu od 15. do 25. avgusta
1924 v paviljonu „E“ štev. 27. — Na sejmu bodo
razstavljeni vzorci vseh naših mil na vpogled in
bomo sprejemali naročila.

Josip Kregar

oblastveno preizkušeni mestni lesarski mojster
Cesta na Kodeljevo 2 :: Ljubljana

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in
sicer vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesar-
stvo. — Prezvamem po danih kakor tudi lastnih
načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil, ter razne
gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe,
kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno utice,
verande, stopnice i. dr.

Vve. Crespel & Fils, Lille

Vseh vrst SUKANEC od skladišča Zagreb za:
tvornice čevljev
čevljarje
sedišče in jermenarje
tapetnike.

Lanenl in konopneni sukanec.

Generalno zastopstvo in skladišče:

KAROL DRESNER, Zagreb,

Boškovičeva 31.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

PETER BIZJAK

Sp. Šiška 136.

priporoča solidno izdelane ameriške
pisalne mize

kakor tudi vsa stavbena in pohištvena
mizarstva dela

Izvršba priznana solidna! Cene nizke!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu
poleg nunske cerkve v lastno palačo na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.
Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas.
Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje
Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela „Union“
v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več
mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu in inozemstvu. — Denar se naloži lahko
tudi po poštnih položnicah.

INDUS d. d., preje Carl Pollak

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov KRANJ, LJUBLJANA, VRHNIKA
Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra c. 68. Tel. 528

I. Industrija usnja.

A. VEGETABILNO

čreslostrojeno usnje):

1. KRAVINE, rjave, črne in ehagrin, ter za mehove in strehe;
2. KIPSI;
3. TELETINE;
4. OVCINE in KOZINE:
a) mazane rjave in črne;
b) barvane, za mobilije, tapetirane in konfekcije;
5. VACHETTES:
a) za izdelavo DOKOLENIC, barvane ali naravne,
b) za izdelavo NOGOMETNIH ŽOG,
c) za izdelavo razne USNIMATE KONFEKCIJE;
6. SVINJINE (specialiteta):
a) za fino JAHALNO OPREMO, barvane ali naravne,
b) za KOVČEGE,
c) za MOBILJE in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeuilles in knjigoveštvo);
7. PODPLATI:
a) trovloženi hrastostrojani podplati,
b) vache;
8. CROUPONI za izdelavo TRANSMISIJSKIH JERMENOV:
a) specialno strojeni (angleški sistem),
b) hrastostrojani.

B. CHROM - USNJE:

1. box-calf, črno in barvano;
2. chevreaux;

8. chevette;
4. chrom-usnje za izdel. nogometnih žog;
5. chrom-usnje za izdelavo JERME-NOV.

C. GALUN - USNJE

za izdelovanje vezilnih in šivalnih JERMENOV.

D. LAK - USNJE:

1. Box-calf;
2. chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. ČEVLJARSKI IZDELKI:

1. ČEVLJI za štrapac;
2. „ za rudnike;
3. „ za sport in nogomet;
4. „ po vojaškem vzorcu;
5. SANDALE.

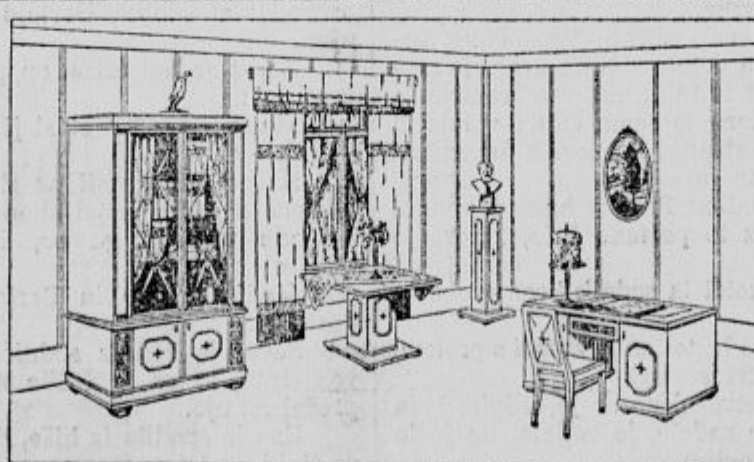
B. KONFEKCIJA TRANSMISIJSKIH GONILNIH JERMENOV:

1. Specialni stroj;
2. hrastov stroj;
3. chrom-stroj;
4. jermenci za šivanje in vezanje transmisijskih jermenov.

C. KONFEKCIJA za

DOKOLENICE (gamaše), NOGOMETNE ŽOGE, TORBICE, PORTEFEUILLES itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, NAHRBTNIKI, sportni PAKOVI itd., TRŽNE TORBICE.

Ljubljanski veliki sejem paviljon J 394

Za časa velesejma razstava vseh vrst pohištva lastnega izdelka
ERMAN & ARHAR, št. Vid štev. 4 nad Ljubljano

P. n. posetnikom Ljubljanskega velesejma priporočamo, da si ogledajo bogato zalogo vsakovrstnih poljoprivrednih strojev in vsega v železninsko stroko spadajočega blaga pri trrdki

Schneider & Verovšek

Dunajska cesta št. 16.

J. NEŠKUDLA

tvornica cerkvenih paramentov,
zastav in orodja

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

vabi preč. duhovščino, cenj. društva in dr., da si ogledajo bogato razstavo cerkvenih paramentov, od priproste do najfinije in najpopolnejše izdelave, cerkvenih in društvenih zastav, ter vsega cerkvenega orodja kakor kelihov, ciborijev itd.

v češkoslovaškem paviljonu

na letošnjem VELESEJMU V LJUBLJANI. 4656

da poskusite najboljše
kemične izdelke za čevlje in usnje.
Zahtevajte po vseh trgovinah
in povsod »Svetlin kremo« i. t. d.

„ELIN“

družba za elektr. industrijo z o. z.

Ljubljana - Maribor

Izvršuje vse električne stroje od najmanjših do največjih agregatov

Dobavlja ves material, ki je potreben za

Izdeluje elektr. centrale, za katere napravi brezplačno načrte in troškovnike

Slavenska banka d. d. podružnica Ljubljana

Centrala: Zagreb.

Vplačana delniška glavnica in rezerve preko 120.000.000 D.n

Centrala: Zagreb.

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gor. Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Sibenik, Vršac, Wien. — Ekspoziture: Rog. Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice. — Filijacije: Slovenska banka, Ljubljana in Jugoslovenska indus. banka d. d., Split. — Lastne agencije v Južni Ameriki: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe; v Severni Ameriki: v vseh večjih mestih direktne bančne zveze.

Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom, posebno z Italijo in Avstrijo. Olajšuje posle in eksporterjem importerjem s tem, da jim eskomptira menice v lirah kakor tudi v drugih inozemskih valutah. — Otvorja akreditive, izstavlja garancije pisma ter izvršuje vse bančne posle najkvalitetneje. Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljnejše.